

2020-01-06

Länsstyrelsen i Kalmar län
Naturskyddsenheten
391 86 KALMAR

Yttrande från styrelsen för Ölands Naturskyddsförening,
angående ärende 511-1804-18, Ölands södra rev

Det aktuella ärendet, Länsstyrelsens förslag till bildande av naturreservatet Ölands södra rev i Mörbylånga kommun, anlände förvisso till vår mailadress 28 november, blev sedan liggande ett tag, men direkt efter julen tog jag som ordförande för Ölands Naturskyddsförening hand om ärendet. Pga missförstånd hade åtkomligheten då gått ut, men förlängdes vänligt nog till 7 januari. Dock har ärendet inte diskuterats och granskats inom styrelsen, pga tidsbrist(er). Som ordförande och representant för föreningen vill jag nu framföra följande kommentarer, varvid jag har noga konfererat och stämt av med Roland Engkvist, f.d. kollega vid Linnéuniversitetet, och nuvarande kollega i styrelsen för Öland vattenråd.

Vi finner det kanske lite anmärkningsvärt att varken Ölands vattenråd eller Ottenby fågelstation/BirdLife (= f.d. Sveriges Ornitologiska Förening) har beretts tillfälle att lämna synpunkter. Men synpunkter från den senare organisationen kanske inhämtats på annat sätt.

Med betydande tillfredsställelse vill vi framhålla att förslaget, med dess faktaunderlag, överlag är mycket bra, på såväl naturvårds- som marinbiologisk grund. Den planerade reservatsytan torde kunna garantera att tångförekomsten ner till erforderligt djup kan skyddas mot t. ex. trålning, och därmed skyddas det viktiga och föga påverkade ekosystemet, och dess funktioner. Restriktioner och skötselöreskrifter är överlag utmärkta. Dock finner vi anledning att delge Länsstyrelsen några reflektioner och kommentarer, enligt följande. De är alla mindre anmärkningar, men kanske ändå finns anledning att beakta i den slutliga versionen av detta i stort sätt utmärkta dokument.

Sid. 2(10), stycke 1, rad 10

På rätt många ställen i de två dokumenten, 10 respektive 19 sidor, särskilt i början av dem, påstås att ”området är opåverkat av mänskliga aktiviteter” och liknande. Men detta torde vara en onödig skönmålning, tillika en högst sannolik felaktighet. Inte ens dessa vattenområden har förskonats övergödningen i Östersjön, troligen inte heller toxiska ämnen. På några ställen uttrycks istället ”opåverkad karaktär”, och det stämmer ju, det visuella intrycket är ju så.

Sid. 6(19), stycke 4, rad 5

Begreppet ”rev” bör (tankemässigt) även kunna inkludera mjukbottnar, dvs av sand eller grus.

Sid. 6(19), stycke 4, rad 14

Sågtång anges här ha sin nordligaste utbredningspunkt, men arten finns faktiskt ända upp till Bråviken, och påvisat reproduktiv i Gryts skärgård (Torleif Malm m. fl. i Bot. Mar. 2001). Däremot är den som beståndsbildare givetvis viktigare i våra farvatten.

Sid. 7(19), stycke 3, rad 1-2

Det torde vara en överdrift att det på dessa lokaler frodas sjögräsängar, dominerade av *Zostera marina*. Den beskrivningen kanske har sin grund i rapporten av Susanna Fredriksson (Linnéuniv. 2016:6), men vår utvärdering av densamma ger knappast stöd för en så gynnsam situation, som man lätt läser in i dessa ord.

Sid. 7(19), stycke 3, rad 5

Koldioxid tas självklart upp (hur stor mängd är kanske dock okänd), men när växten dör bryts den ner, i vattnet eller på land, vilket ger koldioxid åter till luften, den kan väl ändå inte direkt användas för fotosyntes.

Sid. 7(19), stycke 6, rad 2

Smörbultens påverkan vet man helt rätt inte så mycket om, kanske inte så allvarligt som man först misstänkte, men kanske har arten inte studerats i Östersjön, och därför ”ingen synlig påverkan”.

Sid. 8(19), stycke 1170, rad 5

Blåstång påstås inte uppvisa någon påtaglig minskning, men den har ju *de facto* minskat (troligen sedan 70-talet, enligt Anders W Martinsson, STF årsbok 1974), medan senare tidars utveckling är vanskligt att uttala sig om, dock har den sannolikt i viss mån börjat återkomma.

Sid. 8(19), stycke 1170, rad 9

Ja, rikliga förekomster av tång är det idag, men mest sågtång, betydligt mindre av blåstång (Fredriksson, Linnéuniv. 2016:6), och den senare arten är mer fördelaktig för ett varierat ekosystem.

Att de i detta stycke nämnda blåmusslorna är en viktig födoresurs för främst olika andfåglar borde ha nämnts.

Sid. 10(19), stycke 4.2

Att påstå att stränderna årligen fylls med skräp stämmer uppenbarligen inte. Ett sådant uttalande är enligt vår erfarenhet en klar överdrift, kanske kontraproduktiv.

Sid. 13-14(19), avsnitten 5.1.3. – 5.1.4.

Dessa områden torde kunna påverkas signifikant av de vattendrag som mynnar här, och för med sig näringsberikat vatten från odlingsområden väster om Ås kyrka, vilket torde komma att göda lagunen, som nu verkar ”slutas”. Kanske anläggande av våtmarker ”på vägen” vore att föreslå?

Sid. 11(19) – , hela avsnittet ”5. Skötselområden...”

De goda ambitionerna i punkterna för alla områden ska så klart stå här, men det vore kanske fint med en utveckling om hur ambitionerna kan tänkas genomföras.

Sid. 16(19), kapitel 7

Det skulle kunna vara lämpligt med ett mer utvecklat parti om hur uppföljning ska ske, inklusive uppnåendemål.

Sid. 18(19), ang. arter:

Bergborsting med ett "s".

Dammsnäckor bör det stå, det är flera arter.

Musslan *Mya arenaria* borde vara med.

För Ölands Naturskyddsförening(s styrelse)

Jan Herrmann

Jan Herrmann

Ordförande

Ölands naturskyddsförening

org.nr 832000-4230

c/o Anders Leander, Kungsgårdsvägen 26 A, 393 53 Kalmar

cc. Mörbylånga kommun
Naturvårdsverket
Svenska Naturskyddsföreningen